

Herstel biodiversiteit landelijk gebied: iedereen kan wat doen!

Claire Vos, Landschapsnetwerk

www.landschapsnetwerkbrummen.nl

Brummen heeft bijzondere natuurgebieden

- Kleine ijsvogelvlinder
- Goudveil
- Klokjes gentiaan
- Bevers
- Knoflookpad
- Wielewaal
- Enz., enz.

DAAR ZIJN WE TROTS OP!

Brummense NATUURSCHATTEN

Natuurschatten in Brummen

Het landschap van Brummen is rijk aan mooie plekken. Die op hun beurt het thuis zijn van veel bijzondere planten en dieren - de natuurschatten van Brummen. Op de kaart ziet u bijzondere soorten van Brummen, aangeduid op de plek waar zij leven.

Ga mee op zoek
Deze bijzondere inwoners laten zich niet altijd makkelijk zien. Soms is hulp van specialisten nodig. Met aanstekelijk enthousiasme kunnen zij vertellen over hun dieren en planten.

Op landschapsnetwerkbriummen.nl en op natuurjke-ontdakkings.nl vind je een overzicht van activiteiten. Ga eens mee: deelname is gratis! Het zijn mooie momenten om de bijzondere inwoners van Gemeente Brummen in het echt te ontmoeten. Veel activiteiten zijn ook erg geschikt voor gezinnen met kinderen. Of u trekt er gewoon zelf op uit.

Landschapsnetwerk
Deze folder en de activiteiten worden inhoudelijk ondersteund door het Landschapsnetwerk Brummen: een groep bevogelen inwoners van Brummen die met raad en daad proberen het mooie landschap van Brummen te versterken. Het netwerk probeert liefde voor en kennis over het bijzondere landschap te verspreiden. Om zo bij te dragen aan waardering voor - en versterking van - deze prachtige omgeving.

NATUURLIJKE ONTDEKKINGEN

VOORBEELDEN ACHTERUITGANG

Achteruitgang insecten

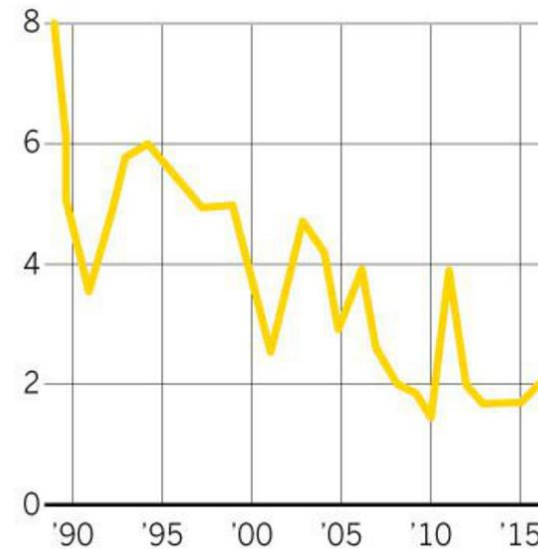
- **Onderzoek: 75% achteruitgegaan vliegende insecten in 30 jaar**

Waar zijn de insecten op de vooruit?

INSECTENMETING

Gevangen insecten in aantal gram

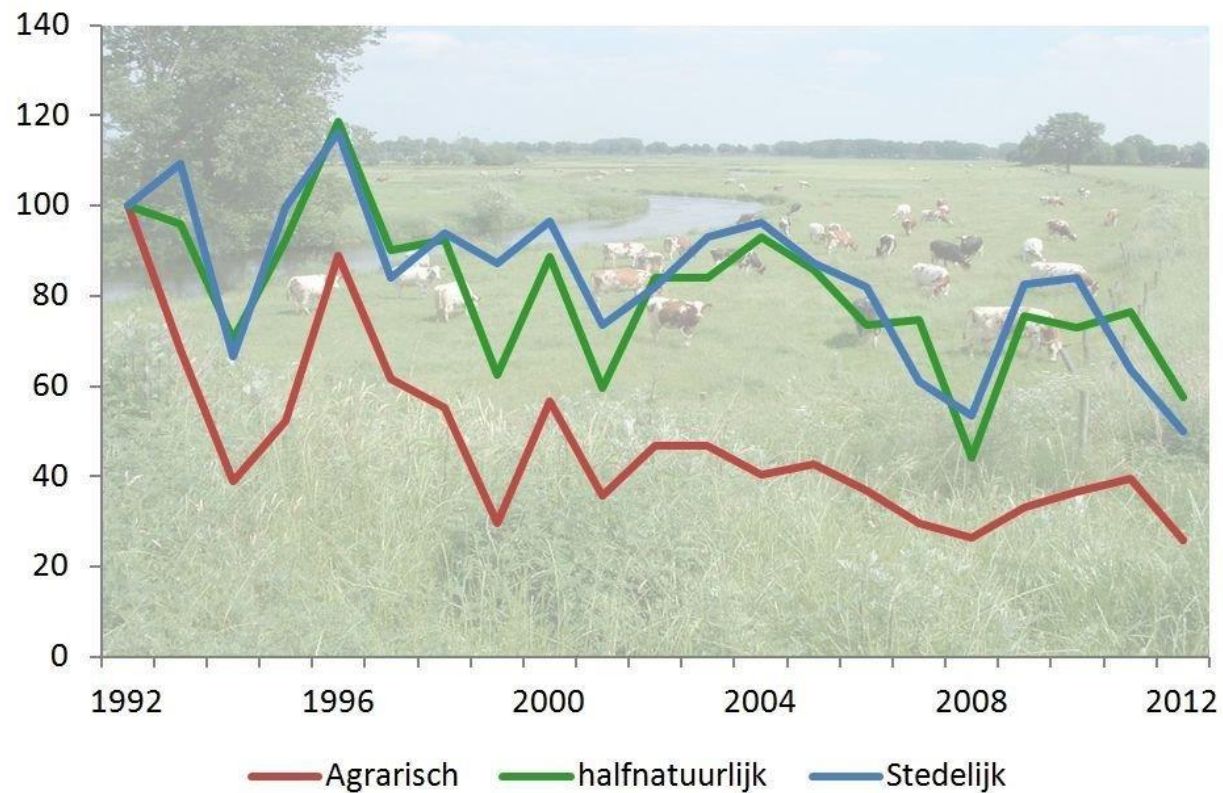
● Insectenvaal

Bron: Hallmann et al. 2017

Nederland: Klijn et al. 2018 Wageningen Environmental Research

60% achteruitgang Vlinders op het platteland

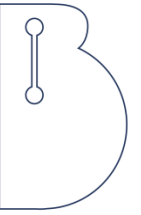

Achteruitgang landelijk gebied gaat het hardst!

Bron Vlinderstichting

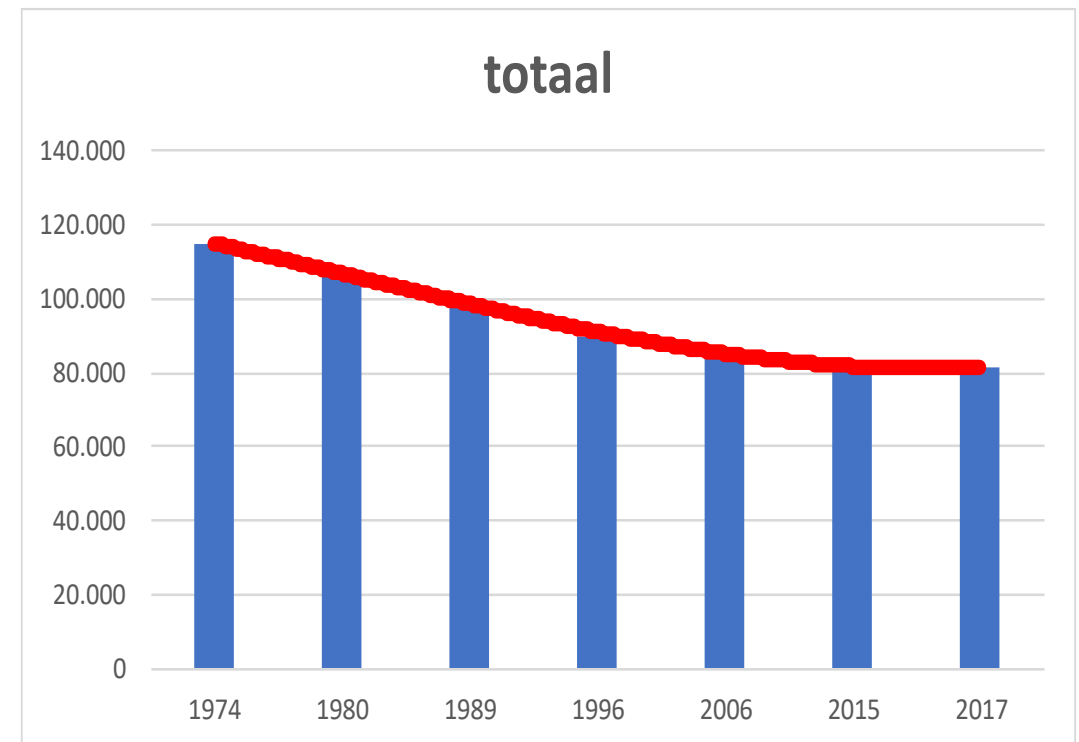
Achteruitgang vogels op het platteland

- In de Achterhoek zijn de boerenland-vogels met 30% achteruit gegaan sinds de 70er jaren

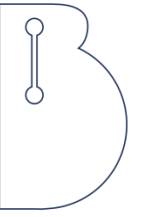
- Dit geldt ook voor algemene soorten als spreeuw, ringmus en boerenzwaluw

A cyclist in a black and red jersey is riding a red bicycle through a field of tall grass and daisies. In the background, a red and white circular sign is visible. The scene is set in a natural, open field under a clear blue sky.

Wat betekent dit voor het natuurlijk systeem?

Insecten zijn onmisbaar in de kringlopen van het ecosysteem

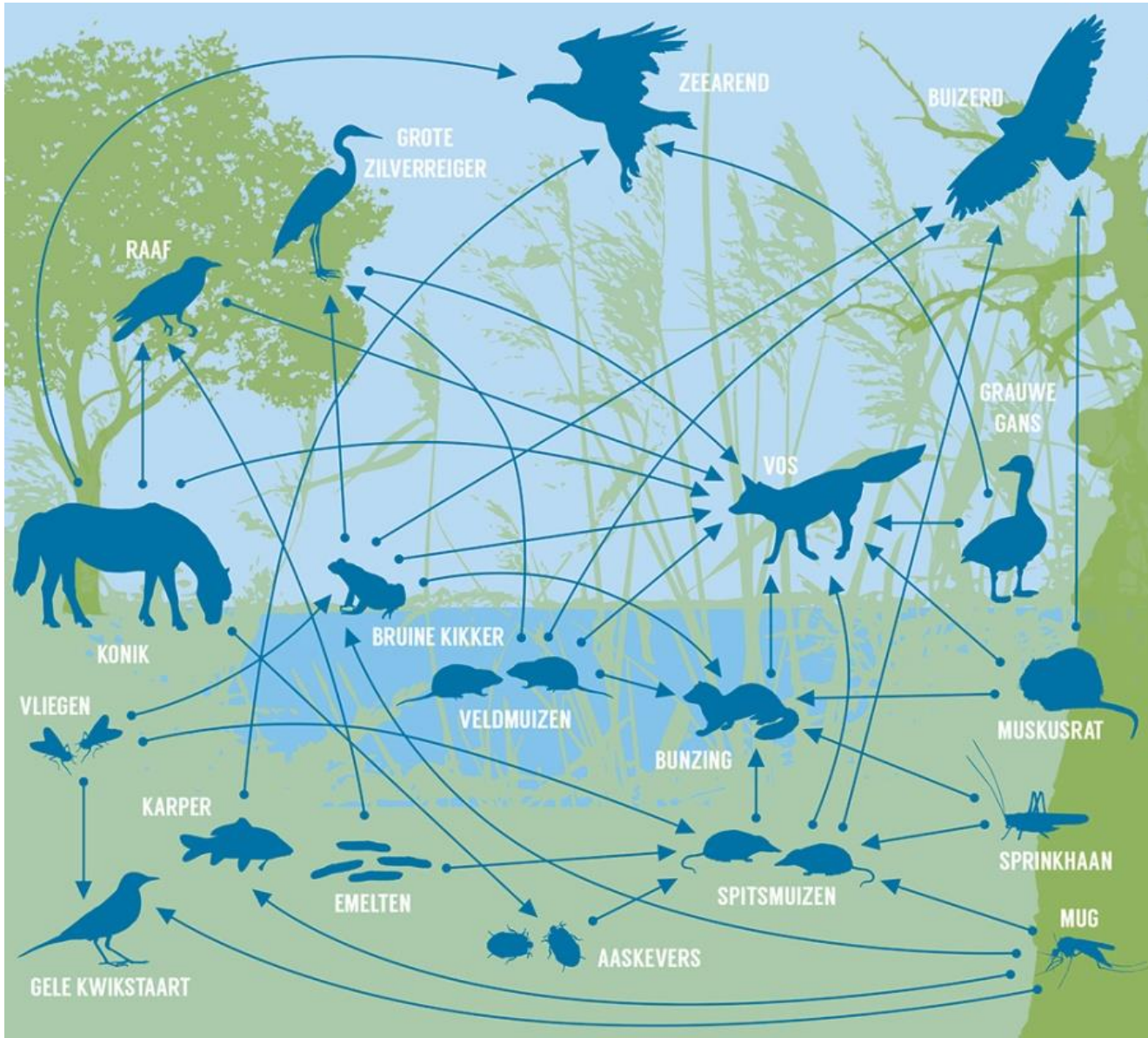
Die zelf ook
weer voedsel
vormen voor
roofdieren

Voedselbron vogels (60%) zoogdieren
amfibieën (100%)

Bestuiven 80% planten afhankelijk van
insecten

Vruchtbare bodem onmisbaar in de kringloop van
dood materiaal

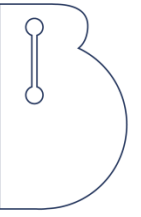
Insecten zijn onmisbaar

- Met het verdwijnen van insecten zaag je de poten onder het natuurlijk systeem uit

Zonder insecten staan ook landschapsdiensten onder druk

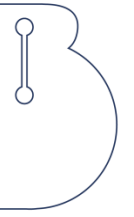

- Vruchtbare bodem
- Bestuiving fruit en andere gewassen ook in de tuin
- Insecten die plaagsoorten bestrijden
- Recreatie waarde, natuurbeleving en welbevinden

Wat zijn de oorzaken voor de achteruitgang?

Er zijn verschillende oorzaken

- Schaalvergroting landbouw
- Tuinen versteend en opgeruimd
- Insecticiden en herbiciden
- Het huidige beheer van bermen, beken en sloten

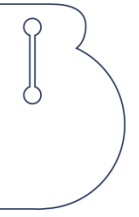
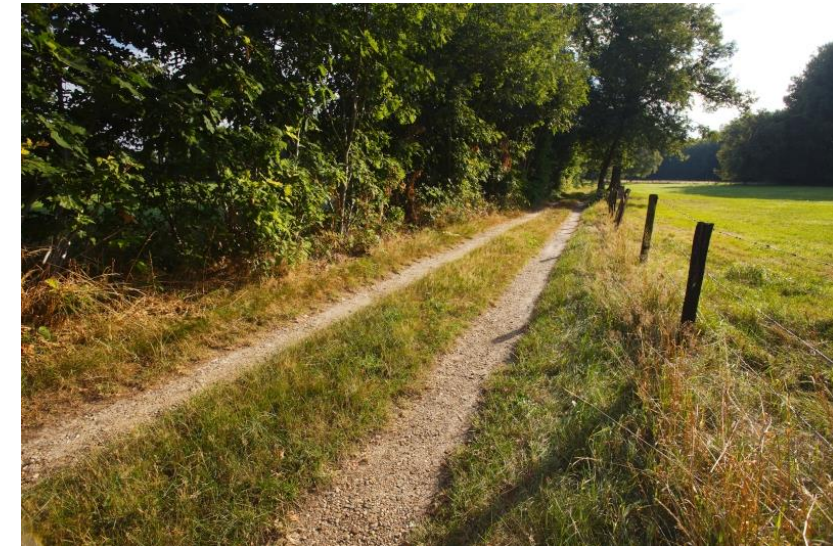
We gaan niet duurzaam om met ons landschap

A photograph of a dirt path leading through a green field. The path is made of gravel and dirt, and is flanked by tall grasses. To the right, there is a wooden fence. In the background, there are trees and a clear sky. The text "Herstel Groene Infrastructuur van het landschap!" is overlaid on the image in white.

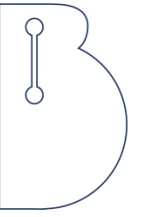
Herstel Groene Infrastructuur van het landschap!

Wat is groene infrastructuur?

- Houtwallen en struweel
- Bloemrijke bermen en perceelsranden
- Overhoekjes
- Poelen
- Biodiverse tuinen en erven
- Natuurvriendelijke oevers

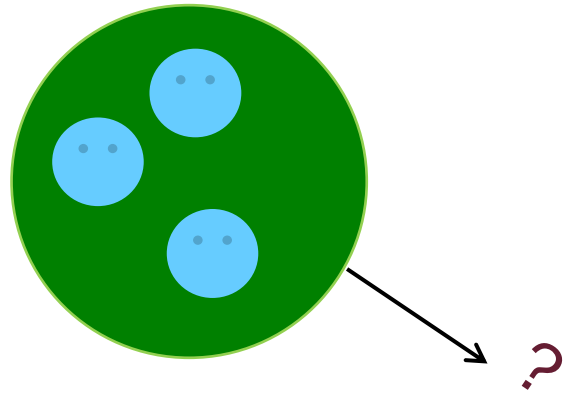
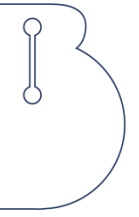
Waarom is groene infrastructuur belangrijk?

- Hier overleven de insecten:
  - voedsel, nestelplekken, overwinteren
- Leefgebied voor typische plattelandsoorten
- Samenhang binnen het netwerk van natuurgebieden

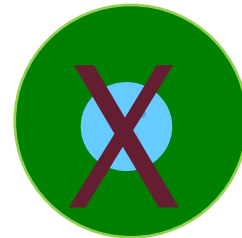

Ruimtelijke samenhang natuur

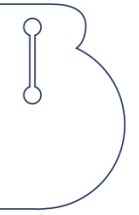
90-er jaren: Natuurnetwerk

samenhangend netwerk van natuurgebieden

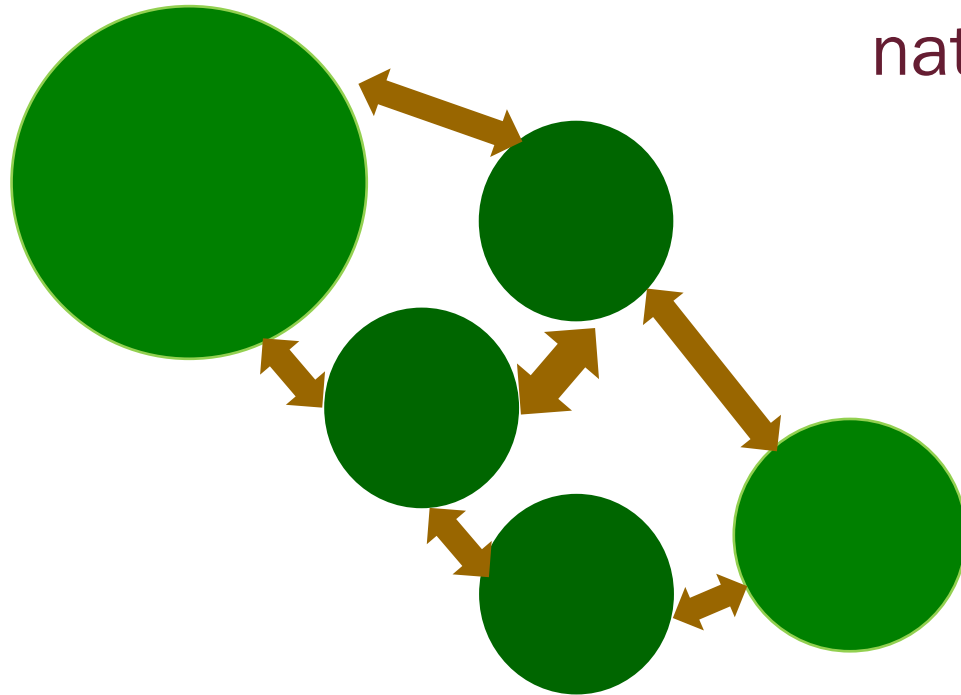

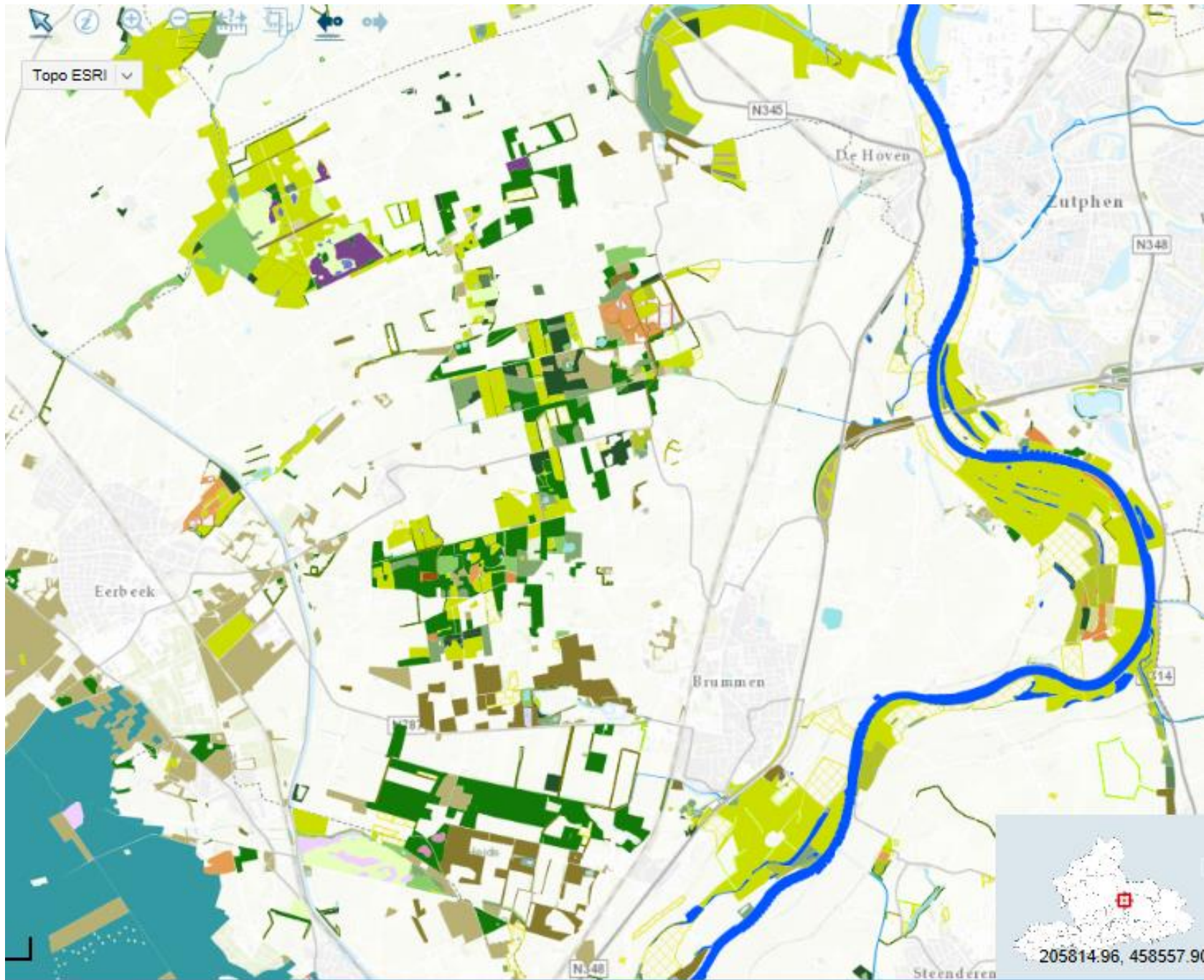
Natuur versnipperd:

- gebieden te klein
- geïsoleerd

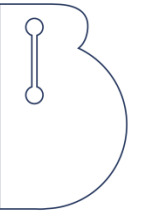
Groene Infrastructuur maakt het landelijk gebied tussen natuurgebieden toegankelijk

Natuurnetwerk gemeente Brummen

Waarom is groene infrastructuur belangrijk?

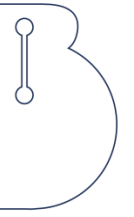

- **Hier overleven de insecten:**
  - voedsel, nestelplekken, overwinteren
- **Leefgebied voor typische plattelandsoorten**
- **Samenhang binnen het netwerk van natuurgebieden**
- **Veel soorten hebben combinatie nodig:**
  - Nestelplekken in natuurgebied
  - Voedsel in landelijk gebied

Acties herstel de groene infrastructuur:

1. Ontwikkel netwerk natuurlijke elementen in het landschap
2. Stop met gebruik gif tegen 'onkruid' en 'ongedierte'
3. Natuurvriendelijk beheer bermen, sloten en beken

Inspirerende voorbeelden!

De patrijs is terug rond Aalten van 3 naar 33 paar!

- Samenwerking vogelaars, jagers, boeren en burgers
- 6 ha natuurlijke randen in het landschap
- Veel soorten liften mee: insecten, zoogdieren en vogels
- Mensen vinden het leuk!

Natuurvriendelijker beheer Bermen en waterkanten

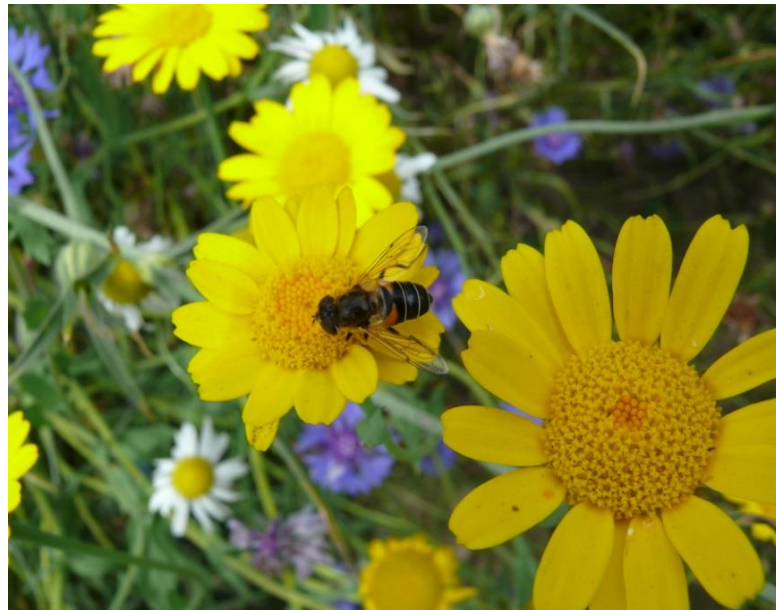
- 269 km bermen in Brummen
  - 85% wordt geklepeld
  - Materiaal blijft liggen langs watergangen

HIER VALT VEEL TE WINNEN!

- Heel veel goede voorbeelden:
  - Hoogeveen, Haarlemmermeer,
  - Venlo, Houten, Cuijk
  - Haaksbergen, Westerwolde,
  - Aa en Hunze, ...

Natuurlijke tuinen dragen bij aan biodiversiteit

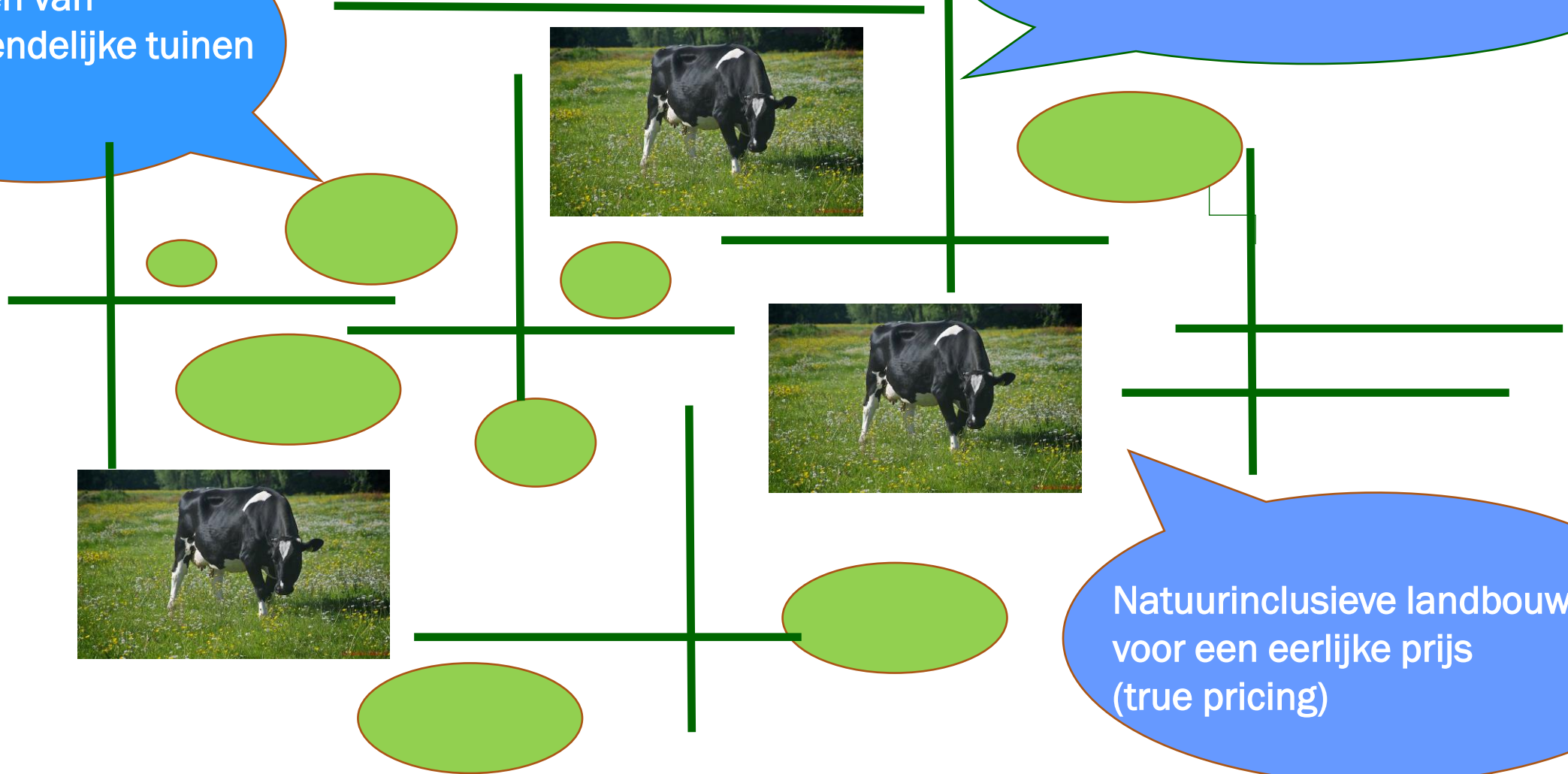

Iedereen kan wat doen!

Stapstenen van natuurvriendelijke tuinen en erven

Netwerk natuurvriendelijke bermen en oevers

Natuurinclusieve landbouw voor een eerlijke prijs (true pricing)

Iedereen kan wat doen!

LANDSCHAPSNETWERK
BRUMMEN

Veel dank voor uw aandacht.

www.landschapsnetwerkbrummen.nl